

JÖVŐTERVEK VIDÉKEN

Hogyan lesz az elesett faluból erős falu? Miként jöhetnek létre új munkahelyek és teremthetnek meg a mindenki számára elérhető minőségi közszolgáltatások alapjai? Melyik út vezet át a magyar falut a XXI. századba?

A Földművelésügyi és Vidékfejlesztési Minisztérium válasza a vidéken élőket leginkább foglalkoztató kérdésekre az Új Magyarország Vidékfejlesztési Programban megtestesülő **tudatos vidékpolitika**. Ennek egyik fontos eleme a vidéki közösségek számára biztosított önrendelkezés, mely a saját környezetüket befolyásoló tervek kidolgozására és a térségi preferenciákat illető döntések helyi szinten történő meghozatalára terjed ki.

A kezdeményező vidék útjára több ezer önkormányzat, gazdasági- és civil szervezet lépett, akik mintegy **száz helyi közösségbe tömörülve** kezdik meg térségük „állapotfelmérését”, az ebből következő tanulságok és lehetőségek leszűrését, egyszóval a stratégia-alkotás kihívásokkal teli munkáját. A folyamat most indul és négy hónapon keresztül tart, melynek végeredményeként közel száz, egymástól az eltérő adottságok miatt különböző térségi fejlesztési program jön létre. A stratégiák minősége, megvalósíthatósága és fenntarthatósága alapján válik majd el, hogy az elkövetkező években mely közösségek gazdálkodhatnak LEADER csoportként, nagyobb forrással és nagyfokú szabadságot élvezve a fejlesztési projektek megvalósításában, illetve melyek terveznek szűkebb területre és kisebb forrásra, úgynevezett helyi vidékfejlesztési közösségként.

A szaktárca célja az összefogás, az együttgondolkodás, a közös probléma-felismerés és megoldáskeresés szemléletének elterjesztése, mely túlmutat az EU hétéves költségvetési ciklusán – ezen áll vagy bukik a magyar vidék sikeres jövője. A **megvalósítható és fenntartható tervek** megalapozzák, kézzelfogható közelségbe hozzák a fejlesztéseket, a közös eredmény pedig hitet ébreszthet azokban is, akik már lemondtak a minőségi élet lehetőségéről. Az együttműködést lételemükké tevő közösségek lépésről-lépésre, kemény munka árán és a forrásokat jól felhasználva zárkóztatják fel falujukat, településüket – mert más reális út nem kínálkozik.

Röviden a LEADER programról

A sikeres magyar vidék európai útjának bemutatása

Az Új Magyarország Vidékfejlesztési Program IV. intézkedéscsoportját képező LEADER - program keretében területileg összefüggő vidéki településcsoportok juthatnak támogatáshoz a saját maguk által kidolgozott helyi vidékfejlesztési stratégia megvalósítására.

A LEADER célja a vidéki szereplők ösztönzése a térségük hosszú távú lehetőségeiről történő együttgondolkodásban, illetve a térség fenntartható fejlődésének integrált, innovatív stratégiák mentén történő támogatása. Nagy hangsúlyt fektet a partnerségre és a helyi akciócsoportokat összekapcsoló hálózat működtetésére, melynek célja a tapasztalatcsere és a gyakorlati tudás minél szélesebb körben történő megosztása. Legfontosabb jellemzője az alulról jövő, rendszerbe foglalt kezdeményezések felkarolása, majd az adott térség rendelkezésére álló támogatási keretösszeg projektszintű elosztásáról a helyi akciócsoport dönt. Az akciócsoportban képviseltetnie kell magát a térség önkormányzatainak, civil szervezeteinek és a vállalkozói szféra képviselőinek egyaránt, ajánlott arányuk 1/3-1/3-1/3. A közösség csak tízezer fő alatti települések képviselőiből állhat, illetve összességében tíz és százezer fő közötti lakosságú területet kell lefednie.

FÖLDMŰVELÉSÜGYI ÉS
VIDÉKFEJLESZTÉSI
MINISZTERIUM

A helyi közösségek a helyi vidékfejlesztési stratégia elkészítésének felelősei, de később, a terv minél teljesebb megvalósítása érdekében a lokális hatókörű pályázati rendszert is ők működtetik. A helyi szinten megvalósuló projektek viszonylag kis forrásigényűek, de újszerűsége és fenntarthatósága, illetve egymás kiegészítésére törekedve pozitív hatással vannak a térség társadalmi, gazdasági fejlődésére. Az említetteken felül a projektek tervezése során szem előtt tartandó fontos horizontális elvek a környezettudatosság és az esélyegyenlőség.

Az előzetesen elismert vidékfejlesztési akciócsoportok a helyi vidékfejlesztési stratégia keretében az ÚMVP III-IV. tengelyére terveznek (a IV. tengely fejlesztései között szerepelhetnek kiegészítő jelleggel az I-III. tengely intézkedései is). Az elkészített stratégiák kiértékelésekor azonban lesznek nyertes LEADER akciócsoportok, akik megvalósíthatják az általuk kidolgozott HVS-t, és lesznek olyanok, akiknek át kell azt dolgozni. Azonban előzetesen elismert vidékfejlesztési akciócsoportok, melyek nem nyertek, átalakulnak, és helyi vidékfejlesztési közösség (HVK) keretében átdolgozzák a helyi vidékfejlesztési stratégiát helyi vidékfejlesztési tervvé (HVT). A HVT keretében azonban a helyi vidékfejlesztési közösségek már csak az ÚMVP III. tengelyére tervezhetnek. Tehát a HVT elkészítésekor lényegében azokat a fejlesztési javaslatokat, amelyek a IV. tengely forrásaihoz kötődnek, el kell távolítani, és esetlegesen újakat bevenni, amiket a III. tengelyre vonatkoznak.

A helyi vidékfejlesztési stratégiák (HVS) az alábbi főbb irányvonalak köré csoportosulnak:

- a természeti és kulturális értékek optimális hasznosítása;
- a vidéki életkörülmények és az alapszolgáltatásokhoz való hozzáférés javítása;
- a helyi termékek hozzáadott értékének növelése, különös tekintettel a kisméretű termelő egységek termékeinek piacra jutási esélyeit javító intézkedésekre;
- munkahelyteremtés és –megőrzés;
- új eljárások és technológiák használata a vidéki termékek és szolgáltatások versenyképességének fokozása céljából.

III. Tengely /Intézkedések	IV. Tengely/Intézkedések
1/311. Nem mezőgazdasági tevékenységgé történő diverzifikálás;	411. Helyi fejlesztési stratégiák megvalósítása;
2/312. A mikro-vállalkozások létrehozásának és fejlesztésének támogatása	412. Helyi fejlesztési stratégiák megvalósítása;
3/313. A turisztikai tevékenységek ösztönzése;	413. Helyi fejlesztési stratégiák megvalósítása;
4/321. A vidéki gazdaság és lakosság számára nyújtott alapszolgáltatások;	421. Hazai és nemzetközi kooperációk;
5/ Falumegújítás és- fejlesztés;	431. Folyó kiadások készségek elsajátítása és animációk (életre keltése)
6/323. A vidéki örökség megőrzése és fenntartható fejlődése;	
7/ Képzés és tájékoztatás	
8/341. Készségek elsajátítása, ösztönzése és a helyi fejlesztési stratégiák kidolgozása és végrehajtása;	

A HELYI TERVEZÉSHEZ KAPCSOLÓDÓ JOGSZABÁLYOK ÉS DOKUMENTUMOK

Európai Unós:

- 1698/2005/EK Tanácsi rendelet (2005. szeptember 20.)

Hazai:

- 147/2007. (XII.4.) FVM rendelet az Európai Mezőgazdasági Vidékfejlesztési Alapból nyújtandó vidékfejlesztési támogatásról szóló 1698/2005/EK tanácsi rendelet 3. és 4. tengelyének keretében megalakuló helyi akciócsoportok elismerési rendjével kapcsolatos egyes kérdésekről szóló 93/2007. (VIII. 29.) FVM rendelet alapján előzetesen elismert helyi közösségek tervezési folyamatával, és a LEADER csoportok kiválasztásával kapcsolatos egyes kérdésekről
- Csatolt dokumentumok:
  - [A jogszabály teljes szövege](#) (PDF)
  - [HVS - tervezési útmutató](#) (PDF)
  - [HVS - a helyi tervezés folyamata](#) (PDF)
  - [HVS - egyeztetési jegyzőkönyv](#) (PDF)
  - [HVS - véleményező űrlap](#) (PDF)
  - [HVS - Település szintű adatfelmérési űrlap](#) (PDF)
  - [HVS - Település szintű adatfelmérési űrlap](#) (XLS)
- a Döntés-előkészítő bizottság 2008. január 4-i ülésen született döntései
- 1/2008 (I.8.) IH utasítás
- Az ÚMVP Irányító Hatóság 7/2008. (II.15.) közleménye
- 13/2008. (II.15) FVM rendelet

ÉRDEKLŐDNI LEHET A TERVEZÉSSSEL KAPCSOLATBAN

Hegedűsné Szőke Anita

Orosházi Kistérség Helyi Vidékfejlesztési Iroda vezetőjénél

Orosháza, Szabadság tér 3. I. emelt 9.

Tel.: (06-(68)-417-617; Mobil: 30-423-8962

Honlap: www.hvi.hu, E-mail cím: oroshazi@hvi.hu